

Obec Hrabyně
jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb.,
o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen „zákon o pohřebnictví“)

vydává v souladu s ustanovením § 19 zákona o pohřebnictví tento

Řád veřejného pohřebiště obce Hrabyně

1. Zastupitelstvo obce Hrabyně ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, schválilo tento Řád veřejného pohřebiště obce Hrabyně na svém zasedání dne 14.09.2020 pod číslem usnesení 185/14.
2. Tento Řád veřejného pohřebiště obec vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 26.08.2020, vydaného pod č.j. MSK 101340/2020.

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem veřejného pohřebiště je obec Hrabyně, IČO 00300136.

Článek 2

Působnost řádu pohřebiště

1. Vysvětlení zkratk pojmů:
 - a) Řád – Řád veřejného pohřebiště obce Hrabyně
 - b) Provozovatel – provozovatel pohřebiště, který vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
2. Vymezení často používaných pojmů:
 - a) Lidské pozůstatky - tělo zemřelého.
 - b) Lidské ostatky - lidské pozůstatky po pohřbení.
 - c) Hrobové místo - místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky.
 - d) Hrobové zařízení – např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
 - e) Hrobka – nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.
3. Ustanovení tohoto Řádu se vztahuje na veřejné pohřebiště v obci Hrabyně na pozemku p. č. 1157/5, zapsáno v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Opava na LV č. 393 pro okres Opava, obec Hrabyně a k. ú. Hrabyně (dále jen „pohřebiště“), jehož součástí jsou:
 - hrobová místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů či hrobek,
 - hrobová místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách,
 - smuteční obřadní síň,
 - centrální kříž,
 - kohout s pitnou vodou vodovodního řadu,
 - nádoby na komunální odpad umístěné před vedlejším vstupem na pohřebiště,
 - informační vývěska umístěná u hlavního vstupu na pohřebiště.
4. Vnější hranice tohoto pohřebiště jsou vymezeny oplocením a vstupními vraty.
5. Řád je závazný pro provozovatele pohřebiště a dále pro subjekty zajišťující pohřební služby, pro obstaratele pohřebních a jiných úkonů, vypravitele pohřbu, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele nebo nájemce provádějí práce, a pro ostatní veřejnost.

6. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřbivnictví a občanský zákoník. Smlouva i Řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídí se pravidly uvedenými v právních předpisech.
7. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce Hrabyně prohlásit za „Čestný hrob“ na základě pravidel pro udělování čestného občanství, čestných poct a ceny obce Hrabyně. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu a služeb s nájmem spojených ve výši 50 %. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce Hrabyně odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem, nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Hrabyně povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.
8. Náhrobek vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce Hrabyně prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce Hrabyně odstranit zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Cenný náhrobek“ nájemce neprojeví zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Hrabyně povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 3

Rozsah poskytovaných služeb

1. Na pohřebišti jsou poskytovány zejména tyto základní služby:
 - a) nájem hrobového místa pro zřízení hrobu/hrobky pro uložení lidských pozůstatků nebo ostatků v rakvi nebo pro uložení lidských ostatků v urnách,
 - b) údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně, oplocení a mobiliáře,
 - c) údržba komunikačních cest (v létě i v zimě),
 - d) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště,
 - e) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů včetně biologicky nebezpečných odpadů
 - f) udržování objektů na pohřebišti (obřadní síň, kříž a vývěska),
 - g) vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto Řádu,
 - h) údržba a úprava čestných hrobových míst,
 - i) zveřejňování informací v místě na pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti.
2. Na pohřebišti jsou poskytovány doplňkové služby, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako například:
 - a) manipulace se zetlelymi, nezetlelymi i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště,
 - b) výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací,
 - c) pohřbívání,
 - d) provádění exhumací,
 - e) ukládání lidských ostatků,
 - f) propůjčení smuteční obřadní síně.
3. Na pohřebišti se nezřizují vsypové ani rozptylové louky.
4. Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude provozovatel pohřebiště postupovat podle občanského zákoníku.
5. V souladu se stanoviskem Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě, územní pracoviště Opava ze dne 15.04.2020 č.j. KHSMS 16356/2020/OP/HOK na základě zákona o pohřbivnictví je tímto Řádem stanovena pro uložení lidských ostatků do hrobů a hrobek tlecí doba v délce minimálně 25 let dle hydrogeologického posudku č. 891/2020 z března 2020 zpracovaného společností AZ GEO, s. r. o., IČ 25358944, Chittussiho 1186/14, Ostrava (k nahlédnutí u provozovatele).
6. Hrobová místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách jsou určena na dobu 10 let od prvního uložení.
7. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště vydaného proti kopii Listu o prohlídce zemřelého

předaného provozovateli alespoň jeden den před přijetím lidských pozůstatků. Kopii Listu o prohlídce zemřelého provozovatel uloží minimálně po tleci dobu.

Článek 4

Doba zpřístupnění pohřebiště, povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné bez stanovené provozní doby a uzamykání.
2. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu komunikačních cest pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.
3. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
4. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.
5. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem provozovatele a za podmínek stanovených provozovatelem výhradně za účelem pohřbu nebo opravy hrobového zařízení. Na pohřebišti není dovolena jízda motorovými vozidly ani jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů. Vozidla do areálu pohřebiště jsou vpouštěna na dobu, kterou stanoví osoba pověřená provozovatelem pohřebiště. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.
6. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se tímto Řádem. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, používat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, vstupovat se psy, nechat volně pobíhat jiná zvířata a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
7. Voda z vodovodního kohoutu je určena k provozním účelům provozovatele pohřebiště a na zalévání zeleně při údržbě na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu v náhradních obalech z areálu pohřebiště.
8. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
9. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na komunální odpad na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště – mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Není dovoleno ukládat odpad mimo sběrné nádoby a vyhrazené místo pro biologický odpad.
10. Návštěvníkům a nájemcům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
11. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a provozovatel.
12. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze po předchozím souhlasu provozovatele a na místě určeném provozovatelem. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
13. Na pohřebišti není rovněž dovoleno pořádat presenční akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či jimi nabízeného zboží.
14. Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, hrobky, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky a to všem občanům, i členům jakékoli registrované církve, za rovných podmínek.
15. Smuteční obřadní síň lze užívat pouze na základě uzavřeného smluvního vztahu mezi provozovatelem a objednatelem za úplaty.
16. Podnikatelské (fyzické či právnické) osoby, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce nebo vypravitele pohřbu, jsou povinny tento záměr oznámit provozovateli.
17. Všechny osoby vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a s ostatními právními normami upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím provozovatele nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto Řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:
 - a) všem osobám – zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa,
 - b) zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob příbuzných a blízkých (§ 114 odst. 1 občanského zákoníku), je-li provozovateli známa,
 - c) vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví; provozovatel vede evidenci související s provozováním pohřebiště elektronickou formou. Tiskové sestavy, jejichž hřbet následně sváže, vytváří jednou ročně,
 - d) ukládat Listy o prohlídce zemřelého, popřípadě i doklady o zpopelnění, do spisovny obecního úřadu dle archivačního a skartačního řádu obce,
 - e) vyřizovat stížnosti včetně reklamací související s provozem a správou pohřebiště;
 - f) udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst; zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných hrobových míst,
 - g) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa, a současně informovat veřejnost o tomto zákazu na pohřebišti v místě obvyklém.
 - h) v případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen vůči zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
 - i) připravit k pronájmu nová hrobová místa (tzn. vytýčit na pohřebišti, zakreslit do plánu pohřebiště a číselně označit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa; pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů,
 - j) zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků (vsypy, uložení uren) - tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí,
 - k) zajišťovat údržbu zeleně na pohřebišti, provádět úklid cest a údržbu společných zařízení, zabezpečovat pořádek a čistotu včetně údržby travnatých ploch vně hrobových míst, údržbu opuštěných hrobových míst a společných hrobů,
 - l) zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných,
 - m) umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem,
 - n) písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením; není – li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na pohřebišti obvyklém nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu,
 - o) během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení v sousedství, avšak jen na dobu nezbytně nutnou.

Článek 6

Užívání hrobového místa

1. Oprávnění užívat hrobové místo vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi provozovatelem (pronajímatel) a mezi nájemcem (dále jen „smlouva o nájmu“). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry a výši nájemného.

2. Bez řádné nájemní smlouvy není dovoleno užívání opuštěného hrobového místa, nebo individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout provozovateli (pronajímatel) zejména tyto údaje:
 - a) určení hrobového místa,
 - b) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - c) údaje o náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození,
 - d) jméno, příjmení, adresu trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě posloupnosti určené zákonem o pohřebnictví pokračovat v nájmu,
 - e) údaje o předchozí nájemní smlouvě, jde-li o převod nebo přechod nájemní smlouvy.
4. Pro uložení lidských pozůstatků nebo ostatků do hrobového místa je nájemce nebo vypravitel pohřbu povinen poskytnout provozovateli zejména tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky budou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,
 - b) List o prohlídce zemřelého,
 - c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
 - d) u lidských ostatků druh a číslo urny,
 - e) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které budou uloženy do hrobu, byly touto nemocí nakaženy,
 - f) datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, určení hrobového místa,
 - g) hloubka pohřbení, druh rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku, Stejně údaje poskytne v případě exhumace.
5. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli (pronajímateli).
6. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení byla dodržena tlecí doba stanovená pro toto pohřebiště v čl. 3, tj. 25 let.
7. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu 10 let. Provozovatel stanovil minimální délku nájmu na 5 let (ne však na dobu kratší, než je stanovena tlecí doba). Osvobození od úhrady nájmu jakož i slevy z cen může učinit pouze provozovatel.
8. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo na místě zřídit hrob včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
9. Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenský fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu podle posloupnosti určené zákonem o pohřebnictví. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště.
10. Nejde-li o přechod nájemního práva k hrobovému místu podle odst. 9, lze změnu nájemce uskutečnit pouze uzavřením nové nájemní smlouvy s novým nájemcem s výslovným souhlasem dosavadního nájemce. Současně je dosavadní nájemce, který je vlastníkem náhrobku nebo hrobového zařízení, povinen předložit provozovateli smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví nového nájemce, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.
11. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do přilehlého hrobového místa nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo ji způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
12. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
 - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,

- b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa, jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště; neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel oprávněn tak učinit sám.
13. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní do uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
 14. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
 15. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s nezpouštěnými lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebiště pouze s vědomím provozovatele.
 16. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tato čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
 17. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení stalo věcí opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem nabídnuto příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
 18. Pokud se hrobové zařízení stalo věcí opuštěnou před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidováno do majetku obce, která je provozovatelem pohřebiště. Oznámení o novém vlastníku hrobky nebo hrobového zařízení, který se tímto postupem stal hrobkou nebo hrobem obecním, se zveřejní vhodným způsobem na pohřebišti v místě obvyklém.
 19. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobového místa od movitých i nemovitých věcí, předá v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového místa a zařízení nájemce odstraní všechny věci, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpouštěných (v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci).
 20. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpouštěné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.
 21. Při nesplnění bodu 19 je po zániku nájemní smlouvy hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě bez právního důvodu tedy neoprávněně. Pokud na výzvu provozovatele není odstraněno, pak má provozovatel možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.
 22. Některá hrobová zařízení lze provozovateli darovat písemnou darovací smlouvou.

Článek 7

Podmínky zřízení náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku a hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících, je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele za podmínek stanovených provozovatelem.
2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení určuje provozovatel v rozsahu:
 - a) určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny,

- b) základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy,
 - c) základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry, která činí minimálně 80 cm,
 - d) základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného popř. cihlového zdiva,
 - e) přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů,
 - f) při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.
3. Při stavbě hrobky je navíc:
- a) nutné posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům),
 - b) vytvořit zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (např. tvar hrobky a odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, výkopu pro požadovaný počet rakví),
 - c) navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu,
 - d) zhotovit jednoduchý rozpočet stavby (ceny stavebních materiálů a stavebních prací, přesunu hmot),
 - e) provést uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření),
 - f) zhotovit základové pasy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby,
 - g) zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění,
 - h) ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě),
 - i) dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení,
 - j) obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén,
 - k) protokolárně předat stavbu včetně souhlasu provozovatele pohřebiště tuto stavbu užívat.
4. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li nájemce tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí, povinen činit tak s vědomím a dle pokynů provozovatele, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.
5. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvést na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jiným účelům než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezoována.
6. Po skončení prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen nahlásit provozovateli a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s ohlášením ukončení stavby nahlásí změny hrobového zařízení, v souladu s povinností změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.
7. Na hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením provozovatele pohřebiště. Provozovatel může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.
8. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem a nájemcem hrobového zařízení.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 9).
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků (z jiného pohřebiště) k pohřbení provozovatel dbá na to, aby převzetí nezpopeľněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu.
4. Při úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele o toto místo pečovat.
5. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopeľněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele.
6. Nezpopeľněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebišť, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopeľněných lidských ostatků na jiné pohřebišť musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí (§ 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví), písemný souhlas osoby příbuzné či blízké exhumované osobě (§ 114 odst. 1 občanského zákoníku). Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
7. Exhumace nezpopeľněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelnění v krematoriu je zakázána. Výjimky dle individuální žádosti může schválit pouze provozovatel.
8. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
9. Rakve, použité při pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držíci vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.
10. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.
11. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.
12. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
13. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
 - a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
 - b) kovové, nebo
 - c) dle ČSN Rakve.
14. Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
 - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu a nájemce hrobového místa o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,

- b) kopii té části smlouvy o vypravení pohřbu uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu, která příkazuje pohřbit do příslušného hrobového místa,
 - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
 - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
 - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků zaměstnance pohřební služby, který bude hrob otevírat,
 - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO zaměstnance pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
 - g) návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob otevírat, musí být provozovatelem seznámen s Řádem, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
 3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, provozovatel je oprávněn kdykoli:
 - a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
 - b) požádat o přerušení prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
 4. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
 5. Provozovatel může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, deště nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
 6. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkpřenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
 7. Provozovatel zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
 8. Náklady vzniklé provozovateli v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel má nárok na úhradu přiměřených nákladů vynaložených v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky.

Článek 10

Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy, ledaže se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude hrobové místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.
3. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejíž výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon o ochraně přírody a krajiny).
5. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem provozovatele.
6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatele.
7. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.
8. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
9. Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo nájemcem pověřené osoby.

Článek 11

Sankce

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví:
 - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
 - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
 - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100.000 Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 12

Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto Řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Územním rozhodnutím nejsou regulována žádná omezení ve smyslu § 19 odst. 2 písm. j) zákona o pohřebnictví.
3. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce hrobového místa, platí, že pokud si adresát uložené písemnosti ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.
4. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí provozovatel.
5. Výjimku z Řádu dle individuální žádosti může schválit provozovatel.

Článek 13

Zrušující ustanovení

1. Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu se zrušuje v celém rozsahu Řád veřejného pohřebiště schválený zastupitelstvem obce Hrabyně dne 29.08.2002.

Článek 14

Závěrečné ustanovení

1. Tento Řád je účinný patnáctým dnem po jeho vyvěšení na úřední desce obce Hrabyně.
2. Řád bude vyvěšen na úřední desce Obecního úřadu Hrabyně po dobu 15 dnů po jeho vydání.
3. Po celou dobu platnosti tohoto Řádu bude vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém a zveřejněn na webových stránkách obce.

V Hrabyni dne 15.09.2020

Aleš Chromý v. r.
starosta obce Hrabyně

Zveřejněno v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) po dobu 15-ti dnů.
V souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád zveřejněno způsobem umožňujícím dálkový přístup.
V knize je vedeno pod č. 59/2020

Vyvěšeno: 15.09.2020

Sejmuto: